

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΙΑ'

ΣΑΒΒΑΤΟΝ 3 ΙΟΥΝΙΟΥ 1933

ΑΡΙΘ. 22

Η ΚΑΤΗΧΗΤΙΚΗ ΠΡΟΟΔΟΣ

Οί κρυστάλλινοι χείμαρροι τῆς φωνητικῆς ἁρμονίας οἱ ὅποιοι, ἐκχυνόμενοι ἀπὸ τὰ ἀθῶα στόματα μυριάδων παιδιῶν, ἐπλήρουν τοὺς μεγάλους ναοὺς τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς κατὰ τὴν παρελθούσαν Κυριακὴν, ἤλθον νὰ μεταβάλουν τὰς δειλὰς ποτε ἐλπίδας ὡς πρὸς τὴν θρησκευτικὴν ἀναγέννησιν τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ εἰς ἀσφαλῆ πλέον βεβαιότητα. "Ὅσοι ἔσχον τὴν εὐκαιρίαν νὰ παραστῶσι κατὰ τοὺς ἀπολογισμοὺς τῆς κατὰ τὸ λήξαν ἐκπαιδευτικὸν ἔτος κινήσεως τῶν Κατηχητικῶν σχολείων τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς, τοὺς ἀνακοινωθέντας ὑπὸ τῶν διευθυντῶν των ἐντὸς τοῦ ἱεροῦ χώρου τῶν ναῶν προκαθημένου τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου ἐν μέσῳ πρωτοφανοῦς παιδικοῦ ἐκκλησιάσματος, ἔμειναν κατάπληκτοι ἐκ τῆς ἀλλοιώσεως τὴν ὅποιαν ἐπήνεγκεν ἐν Ἑλλάδι ἡ δεξιὰ τοῦ Ὑψίστου ἐν ὀλιγίστῳ σχετικῶς χρονικῷ διαστήματι.

Διότι, πράγματι, δὲν παρήλθε πολὺς καιρὸς ἀπὸ τῆς ἐποχῆς καθ' ἣν καὶ ἀπλῆ ἔτι ἰδέα περὶ τῆς καὶ παρ' ἡμῖν ἐφαρμογῆς τοῦ θεσμοῦ τῆς κατηχητικῆς διδασκαλίας τῆς παιδικῆς ἡλικίας ἐντὸς τοῦ ὑποβλητικοῦ περιβάλλοντος τοῦ ἱεροῦ χώρου τοῦ ναοῦ ἐθεωρεῖτο ἀπροσάρμοστος τάχα εἰς τὰ ἑλληνικὰ ἥθη ἐπεισαγωγῆ θεσμῶν ἀλλοτριῶν καὶ αὐτὸ τοῦτο νόθευσις τῆς πατροπαραδότου εὐσεβείας τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ δι' οὐχὶ ὀρθοδόξων ροπῶν! Ἀλλὰ τὸ μὲν ἢ προϊούσα τάσις τῆς ἡμετέρας Πολιτείας νὰ παραγκωνίξῃ τὴν διδασκαλίαν τῶν θρησκευτικῶν μαθημάτων ἐν τοῖς δημοσίοις σχολείοις, τὸ δὲ καὶ ὁ πλήρης αὐτῶν ἀποκλεισμός ἐκ τῶν πρακτικῶν σχολείων ἐκίνησαν τὸ κατ' ἀρχὰς μὲν ὀλίγους ζηλωτάς, σὺν τῷ χρόνῳ δὲ διαρκῶς πολλαπλασιαζομένους, ὅπως ἀποδυσθῶσιν εἰς τὸν θρησκευτικὸν καταρτισμὸν τῆς νεολαίας διὰ τῶν Κατηχητικῶν σχολείων, οὕτω δ' ἐν διαστήματι μιᾶς δεκαπενταετίας

αἱ πρῶται δεκάδες τῶν παιδιῶν ηὐξήθησαν εἰς δεκάδας χιλιάδων, καὶ σήμερον, πρωτοστατούσης τῆς Ἀρχιεπισκοπικῆς περιφερείας, εἰς πάσας σχεδὸν τὰς ἐπαρχίας ἢ προόδος τοῦ Κατηχητικοῦ σχολείου σημειοῦται ραγδαία. Ἡ εὐγλωττία τῶν ἀριθμῶν ὀμιλεῖ κάλλιον παντὸς ἄλλου περὶ τῶν συντελουμένων ἐν Ἑλλάδι ἀλματικῶν προόδων τοῦ Κατηχητικοῦ σχολείου. Οὕτω—διὰ νὰ περιορισθῶμεν εἰς τὴν σύγκρισιν μόνων τῶν δύο τελευταίων ἐτῶν—, τὰ καθ' ἅπασαν τὴν Ἑλλάδα Κατηχητικὰ σχολεῖα ἐνῶ πέρυσιν ἀνήρχοντο εἰς 341 μετὰ 28.594 μαθητῶν, ἐφέτος ηὐξήθησαν εἰς 468 μετὰ 45.404 μαθητῶν.

Ἡ μεγάλη αὕτη πρόοδος τοῦ θεσμοῦ τῶν Κατηχητικῶν σχολείων ὀφείλεται εἰς τὴν ἀναμφισβήτητον ὑπὸ τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ ἐκτίμησιν τῆς ἀνυπολόγιστου ἀξίας τοῦ θρησκευτικοῦ παράγοντος ἐν τῇ πνευματικῇ καὶ ἠθικῇ ἐξυψώσει τοῦ ἀτόμου καὶ τῆς κοινωνίας, καὶ εἰς τὴν ἐμπιστοσύνην εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ Κατηχητικοῦ σχολείου τελεσφόρον καλλιέργειαν καὶ χρησιμοποίησιν τοῦ παράγοντος τούτου. Ἐντεῦθεν οἱ γονεῖς οὐ μόνον ἐμπιστεύονται προθύμως τὰ τέκνα των εἰς τὴν μέριμναν τοῦ σχολείου τούτου, ἀλλὰ καὶ πλείστοι ἐξ αὐτῶν αὐτοπροσώπως ἀρέσκονται νὰ παρακολουθῶσι τὴν λειτουργίαν του, καὶ αὐτοὶ παρὰ τῶν διδασκάλων του μανθάνοντες πῶς νὰ μὴ καταστρέφωσιν ἐν τῷ οἴκῳ ὅ,τι μετὰ τόσης προσπάθειας οἰκοδομεῖται ἐν τῷ ναῷ.

Ἀλλὰ τὸ Κατηχητικὸν σχολεῖον προσφέρει καὶ μίαν ἄλλην σπουδαίαν ὑπηρεσίαν. Ἐὰν ἡ Πολιτεία, ἔχουσα ἀκόμη κλεισμένους τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς τὴν ἀξίαν τοῦ θρησκευτικοῦ παράγοντος διὰ τὴν ἀνάδειξιν χρηστῶν πολιτῶν, συντελῆ εἰς τὸ νὰ ἀποξενῶνται τῆς θρησκείας καὶ αὐτοὶ οἱ διδάσκαλοι, εἰς τοὺς ὁποίους ἡ κοινωνία ἐμπιστεύεται τὰς εὐπλάστους ψυχὰς τοῦ παιδικοῦ τῆς κόσμου, τὸ ὠραῖον ψυχοπλαστικὸν κατηχητικὸν ἐργαστή-

ριον, συγκινοῦν καὶ τῶν διδασκάλων τούτων τὰς ψυχάς, ἐλκύει αὐτοὺς εἰς τὸ ἱερὸν καὶ κατ' ἐξοχὴν ἀνθρωπιστικόν του ἔργον, τοιουτοτρόπως δὲ καὶ ὅ,τι δὲν παρέχει εἰς τὰ παιδία ἄριστον τὸ δημόσιον σχολεῖον ἀναπληροῦται καὶ συμπληροῦται ὑπὸ τοῦ Κατηχητικοῦ σχολείου κατὰ τὸν καλλίτερον τρόπον, καὶ οἱ ἐκ τῶν διδασκάλων συνεργαζόμενοι εἰς αὐτὸ καταρτίζονται αὐτοὶ οὗτοι εἰς θρησκευτικὸν παράγοντας, μεταγίζοντες ἀπὸ τὴν ἀτμόσφαιραν τοῦ ναοῦ τὸ θρησκευτικὸν ἄρωμα εἰς τὸ σχολικὸν περιβάλλον.

Εἰς πάσας τὰς χώρας σήμερον ὅλος ἰδιαιτέρα προσοχὴ στρέφεται πρὸς τὴν νεολαίαν, πρὸς τὸ παιδίον. Δύναται νὰ λεχθῆ ὅτι ἡ σημερινὴ ἐποχὴ εἶνε ἡ ἐποχὴ τοῦ παιδιοῦ. Διότι κατενοήθη πλέον κατὰ τὸν πληρέστερον τρόπον ὅτι ἡ αὔριον τῶν λαῶν προέρχεται ἀπὸ τὴν σήμερον τῶν παιδίων. Πανταχοῦ εἶνε δυσπεριγραπτός ἡ προσπάθεια τῆς παρασκευῆς τοῦ σημερινοῦ ὕλικου διὰ τὴν οἰκοδομὴν τοῦ μέλλοντος. Διὰ τὸ ἀγαθὸν μέλλον τῆς ἑλληνικῆς ἐθνικῆς συνεχείας εἰς τῶν πρωτίστων παρ' ἡμῖν παραγόντων, ἴσως μάλιστα ὁ πρωτίστος καὶ ὁ μοναδικός, εἶνε τὸ σημερινὸν Κατηχητικὸν σχολεῖον μετὰ τὴν ὀλοκληρωμένην ἀτμόσφαιραν του. Διότι δὲν εἶνε τόσον γνωστικὴ προσπάθεια, ὅσον ἐργαστήριον ἠθροπλαστικόν, ἐργαστήριον καλωσύνης. Οἱ διδάσκαλοι τῶν παιδίων δὲν μεταλαμπαδεύουν εἰς τὸν νοῦν τῶν μόνον γνώσεις θρησκευτικάς, ἀλλὰ τὰ διδάσκουν καὶ νὰ εὐλογοῦν καὶ νὰ εὐχαριστοῦν τὸν καλὸν Θεὸν μετὰ τὰς ὥραιάς τῶν μελωδίας καὶ, τὸ σπουδαιότερον, νὰ ἀσκοῦνται εἰς τὴν καλωσύνην διὰ συχνῶν ἀγαθοεργῶν πράξεων πρὸς τοὺς ἐνδεεῖς συνομίληκάς των.

Ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος εἰς τὰς πρὸς τὸν παιδικὸν κόσμον προσφωνήσεις του ὠραματίσθη τὴν μέλλουσαν Ἑλλάδα ὡς ἐν ἐνιαίῳ Κατηχητικὸν σχολεῖον, χαλκεῖον τῶν ἑλληνικῶν γενεῶν. Τὸ ὠραῖον παρὸν ἐγγυᾶται περὶ τοῦ ὠραιότερου μέλλοντος. Οἱ φιλότιμοι ἐργάται τῆς σήμερον θὰ πληθυνθοῦν, καὶ χάρις εἰς τοὺς εὐγενεῖς κόπους των ἡ Ἑλλάς δὲν θὰ βραδύνη νὰ καταστῆ λευκὴ πρὸς θφρισμόν.

ΘΥΑΤΕΙΡΩΝ ΓΕΡΜΑΝΟΥ

ΤΟ ΖΗΤΗΜΑ ΤΗΣ ΕΝΩΣΕΩΣ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΚΑΙ ΑΓΓΛΙΚΑΝΙΚΗΣ

[2]

Ἡ πρώτη συνάντησις Ὁρθοδόξων καὶ Ἀγγλικανῶν. — Ὁ ἀνώτατος κριτής ἐν τοῖς ζητήμασι πίστεως. — Πῶς καὶ παρὰ τίνας δικάζεται ἐν τῇ ἀγγλικανικῇ Ἐκκλησίᾳ ὁ διδάσκων ἀντίθετα πρὸς τὴν πίστιν τῆς Ἐκκλησίας. — Ἡ ἰερωσύνη ὡς μυστήριον καὶ ἡ ἀναγκαιότης τῆς ἀποστολικῆς διαδοχῆς. — Ἡ ἐννοία τῆς «οἰκονομίας» ἐν τῇ Ὁρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ.

Αἱ δύο ἐν Lambeth συναντήσεις ὀρθοδόξων καὶ ἀγγλικανῶν

Καίτοι οὐδεὶς τῶν μετασχόντων εἰς τὰς συζητήσεις ἐκείνας καὶ ἐν οὐδεμιᾷ στιγμῇ ἐδυνακίσθη ὑπὸ τῆς ἰδέας ὅτι προσήλθεν, ἔπως ὑπογράψῃ τὸν Ὅρον ἐνώσεως μετὰ τῶν δύο Ἐκκλησιῶν, πάντες ἐν τούτοις ἐγίνωσκον, ὅτι αἱ διεξαγόμεναι συζητήσεις ἔφερον ἐπίσημον χαρακτῆρα. Αἱ Ὁρθόδοξοι Ἐκκλησίαι χάρις εἰς τὴν εὐτυχῆ πρωτοβουλίαν τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου Καντουαρίας καὶ τὴν πρόθυμον συναντίληψιν τοῦ προκαθημένου τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου ἀντεπροσωπεύοντο ἔλαι ἐξαιρέσει τῆς θαδιζούσης ἀκόμη τὴν ἑδὸν τοῦ μαρτυρίου μεγάλῃς Ἐκκλησίας τῆς Ρωσίας. Κατὰ τὴν πρώτην συνάντησιν ἡ Ἀγγλικανικὴ Ὁμολογία ἔνεκα τῆς ἐν Λονδίῳ χάριν τοῦ Συνεδρίου τοῦ Λάμπεθ παρουσίας ἐπισκόπων ἐξ ἑλῶν τῶν ἐν τῷ κόσμῳ τμημάτων τοῦ Ἀγγλικανισμοῦ ἀντιπροσωπεύθη εὐρύτερον. Ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν δευτέραν κατωρθώθη ἡ ἀντιπροσωπευσις καὶ ἄλλων Ἀγγλικανῶν Ἐκκλησιῶν μετὰ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἀγγλίας, ἵνα ἐκδηλωθῆ καὶ ἡ ἐν τούτῳ ὑφισταμένη μετὰ τῶν Ἐκκλησιῶν Ὁρθοδόξου καὶ Ἀγγλικανικῆς ὁμοιότης, ὅτι τὸ σύνολον ἐκατέρας αὐτῶν ἀποτελεῖ ὁμὰς αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν συνδεομένων πρὸς ἀλλήλας διὰ τοῦ θεσμοῦ κοινῆς πίστεως καὶ ἀναγνωρίζουσῶν ἕνα πρῶτον ἐν ἑαυταῖς. Καὶ περὶ τούτου δὲ ἐλήφθη φροντίς, ὅπως ἡ Ἀγγλικανικὴ Ἐκκλησία ἐμφανισθῆ εἰς τὰς συζητήσεις ἐκπροσωπούμενη δι' ἀντιπροσώπων ἀνηκόντων οὐχὶ εἰς μίαν μόνον τῶν ἐν αὐτῇ Σχολῶν, ἀλλ' εἰς πάσας, ἵνα εὐθὺς ἀμέσως γίνῃ ἀντιληπτὴ εἰς τοὺς προσερχομένους πρὸς συζήτησιν Ὁρθοδόξους ἡ ἐσωτερικὴ σύστασις τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας.

Α' Ἡ πρώτη συνάντησις καὶ τὰ κατ' αὐτὴν συζητηθέντα θέματα.

Μὴ ὑπάρχοντος προκατηρημένου Προγράμματος ἐργασιῶν ἢ συζητήσεως κατὰ τὴν πρώτην ταύτην συνάντησιν κατ' ἀνάγκην περιεστράφη εἰς θέματα περὶ τῶν ὁποίων ἰδιαιτέρον ἐδείξεν ἐνδιαφέρον ἐκάτερον τῶν συζητούντων μερῶν. Καὶ τὸ ἐνδιαφέρον τοῦτο ἦτο διαφόρου φύσεως. Οἱ Ὁρθόδοξοι ἀντιμετωπίζοντες εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ὡς ἀπώτερον σκοπὸν τὴν ἔνωσιν μετὰ τῆς Ἀγγλικ. Ἐκκλησίας ἐπεθύμουν νὰ ἐξακριβώσωσι τὸ φρόνημα αὐτῆς ἐπὶ κεφαλαίων δογματικῶν ζητημάτων, περὶ ὧν δὲν ἠδύναντο νὰ μορφώσωσιν ἰδέαν σαφῆ ἐκ τῶν γραπτῶν αὐτῆς μνημείων. Οἱ Ἀγγλικανοὶ ἄφ' ἑτέρου ἀποβλέποντες εἰς ἀμεσώ-

τερον σκοπόν, τὴν κατ' οἰκονομίαν μυστηριακὴν κοινωνίαν μεταξύ τῶν δύο Ἐκκλησιῶν. ἄλλαις λέξεσι τὴν ἐπίσημον κύρωσιν πράξεως ἀκολουθουμένης ἀνεπισήμως καὶ ἐκτάκτως ἐκεῖ ὅπου ὑπάρχει ἑλλείψις κληρικῶν τῆς μιᾶς ἢ τῆς ἄλλης Ἐκκλησίας τὴν προσοχὴν αὐτῶν ἐστρεφάν μᾶλλον εἰς ζητήματα πρακτικῆς φύσεως. Τίνα τὰ συζητηθέντα θέματα;

1. «Ποῖος εἶνε ὁ ἀνώτατος κριτὴς προκειμένου περὶ ζητημάτων πίστεως». Ἰδοὺ τὸ πρῶτον ἐρώτημα. ὅπερ ἐθῆκαν οἱ Ὀρθόδοξοι. Ὁρμήθησαν δὲ εἰς τοῦτο, διότι λόγῳ τοῦ κρατικοῦ χαρακτήρος, ὃν φέρει ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἀγγλίας καὶ τῆς ὑπὸ τῆς Πολιτείας ἐγκρίσεως τῶν ἐν αὐτῇ Ὁμολογιῶν, Εὐχολογίου καὶ 39 Ἀρθρῶν, κρατεῖ ἡ ἰδέα παρὰ πολλοῖς τῶν Ὀρθόδοξων, ὅτι καὶ ἐν ζητήμασι πίστεως τὸν τελικὸν λόγον ἔχει οὐχὶ ἡ Ἐκκλησία, ἀλλ' ἡ Πολιτεία. Ἐπιθύμουν ἄρα οἱ Ὀρθόδοξοι νὰ θεσπισθῶσιν, ἂν ἡ ἐπικρατούσα ἐν τῇ Ὀρθόδοξῳ Ἐκκλησίᾳ ἀρχὴ τῆς διὰ Συνόδου τῶν Ἐπισκόπων, τοπικῶν ἢ Οἰκουμενικῶν, λύσεως τῶν παρεμπιπτόντων ζητημάτων πίστεως ἰσχύει καὶ παρὰ τοῖς ἀγγλικανοῖς, ἀνεξαρτήτως ὅπως τῆς διαφόρου συστάσεως τῶν ἀρχῶν, αἵτινες κυβερνοῦσιν ἐκάστην τῶν ἐπὶ μέρους Ἀγγλικανικῶν Ἐκκλησιῶν. Ἡ δοθεῖσα ἀπάντησις, ὅτι προκειμένου περὶ διδασκαλίας καὶ ἐν τῇ Ἀγγλικανικῇ Ἐκκλησίᾳ ὁ τελευταῖος λόγος ἀνήκει εἰς τοὺς Ἐπισκόπους συνεργομένους ἐν Συνόδῳ, ἐκρίθη κατ' ἀρχὴν ἰκανοποιητικῆ. Ἄλλ' ἡ προσθήκη, ὅτι τὸ κύρος τῶν καθολικῶν ἀποφάσεων τότε ἀποβαίνει τελικόν, ὅταν τὰς ἀποφάσεις ταύτας ἀποδεχθῶσιν αἱ ἐπὶ μέρους Ἐκκλησίαι, δεικνύει προφανῶς ὅτι ὁ ἀπάντων ὑπ' ὅψιν αὐτῶν οὐχὶ Οἰκουμενικὴν Σύνοδον, ὡς ἔννοεῖ αὐτὴν ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία, ἀντλούσαν τὸ κύρος ἐξ αὐτῆς, ἀλλὰ Συνέλευσιν Ἐπισκόπων, οἷα τὸ Συνέδριον τοῦ Ἀάμπεθ, οὗ αἱ ἀποφάσεις εἶνε οὐχὶ ὑποχρεωτικαί, ἀλλὰ προαιρετικαί δι' ἐκάστην ἐπὶ μέρους Ἐκκλησίαν. Συμφωνία ὡσαύτως ἐπετεύχθη καὶ ἐν τούτῳ ὅτι αἱ κατὰ τόπους Γενικαὶ Σύνοδοι τῶν Ἀγγλικανῶν περιλαμβάνουσι καὶ λαϊκοὺς ὡς συμβουλευτικὸν ἀπλῶς σῶμα. Διότι, καίτοι ἐν τῇ Ὀρθόδοξῳ Ἐκκλησίᾳ δὲν ὑφίστανται ὀργανωμένα σώματα λαϊκῶν συνεργαζόμενα μετὰ τοῦ Κλήρου ἐν τοῖς περὶ πίστεως, ἡ ἰδέα τῆς συμβουλευτικῆς τῶν λαϊκῶν γνώμης δὲν εἶνε ξένη πρὸς τὴν πράξιν τῆς Ὀρθόδοξου Ἐκκλησίας, δεδομένου ὅτι ἡ ἱστορία μνημονεῖ καὶ εὐσεβεῖς λαϊκοὺς ἀγορεύσαντας πρὸ Οἴκουμ. Συνόδων περὶ ζητημάτων πίστεως.

2. Τὸ δεύτερον ζήτημα «πῶς καὶ παρὰ τίνος δικάζεται ἐν τῇ Ἀγγλικανικῇ Ἐκκλησίᾳ ὁ διδάσκων ἀντίθετα εἰς τὴν πίστιν τῆς Ἐκκλησίας» ἔδωκεν εὐκαίριαν εἰς τοὺς Ἀγγλικανούς, ὅπως μνημονεύσῃσι τὴν κρατούσαν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ αὐτῶν ὑπερβολικὴν ἀνεκτικότητα καὶ τὴν προσφυγὴν ἐν παρομοίαις περιστάσεσιν εἰς δημοσίαν συζήτησιν καὶ κατ' ἰδίαν παρατηρήσεις μᾶλλον ἢ εἰς δικαστικὰ καταδιώξεις. Ἐκ τῶν προσαχθέντων ὅμως παραδειγμάτων κατεδείχθη ὅτι ἐν οὐδεμίᾳ τῶν ἐπὶ μέρους Ἀγγλικανικῶν Ἐκκλησιῶν ἑλλείπουσι σχετικὰ δικαστήρια, καίτοι, ταῦτα δὲν ἀποτελοῦνται πανταχοῦ ἐκ

κληρικῶν ἢ Ἐπισκόπων, εἰ τισὶ δὲ τῶν Ἐκκλησιῶν αἱ ἀποφάσεις τῶν Δικαστηρίων χορηγοῦσι τῆς ἐγκρίσεως τῆς Πολιτείας, ἵνα ἐκτελεσθῶσιν. Οἱ Ὀρθόδοξοι ἀναγνωρίζοντες ἀνεκαίαν τὴν δικαιοδοσίαν τῆς Ἐκκλησίας ἐν ζητήματι πίστεως καταρτίζουσι τὰ ἐκκλησιαστικὰ αὐτῶν δικαστήρια ἐκ κληρικῶν, ἔχοντα ἀναλόγως τοῦ βαθμοῦ αὐτῶν ἐξουσίαν νὰ προβαίνωσιν εἰς τὰς ὑπὸ τῶν Κανόνων ὀριζομένης ποινάς.

3. Πολλῶ σπουδαιότερον ὑπῆρξεν ἀναμφισβότως τὸ τρίτον ζήτημα, ὅπερ ἐθῆκαν οἱ Ὀρθόδοξοι: «ἂν τ. ἔ. οἱ Ἀγγλικανοὶ ἀναγνωρίζουσι τὴν ἱερωσύνην ὡς μυστήριον καὶ τὴν Ἀποστολικὴν Διαδοχὴν ὡς ἀναγκαίαν». Εἶνε γνωστὸν, ὅτι τινὲς τῶν Ὀρθόδοξων Ἐκκλησιῶν, προεξάρχοντος τοῦ Οἴκουμ. Πατριαρχείου, ἀνεγνώρισαν τὸ κύρος τῶν Ἀγγλικανικῶν χειροτονιῶν ἕτεροι ἔμως δεικνύονται μέχρι διστακτικαί. Πρὸς ἄσιν τῶν δισταγῶν τούτων οἱ Ὀρθόδοξοι ἐζήτησαν ἐξηγήσεις περὶ τῶν ἀνωτέρω δύο σημείων: Ἀμφιβανόμενης ὑπ' ὅψιν τῆς ὑπὸ τῶν Ἀγγλικανικῶν Ὁμολογιῶν ἀποδοχῆς δύο μόνων μυστηρίων, τοῦ Βαπτίσματος καὶ τῆς Θ. Εὐχαριστίας, ὡς κυρίως μυστηρίων ἀναγκαίων πρὸς σωτηρίαν, ἦτο ἐπόμενον, ὅτι ἡ ἱερωσύνη δὲν ἔα κατατελέγετο ὑπὸ τῶν Ἀγγλικανῶν μεταξύ τῶν εἰς τὴν ἰδιότητα ἢ πρῶτον τάξιν ὑπαγομένων μυστηρίων. Ἄλλ' ἡ προτέρα ἔννοια τοῦ ὅρου «Μυστήριον» ὡς δηλοῦντος ὄρατον σημεῖον, ὑφ' ὃ παρέχεται ἡ θεῖα χάρις, διηκούλυε τὴν κατάταξιν τῆς ἱερωσύνης εἰς τὰς δευτέρας οὕτως εἰπεῖν τάξεως μυστήρια. Ἡ παράθεσις δὲ τῶν σχετικῶν περὶ χειροτονίας ἱερέως καὶ Ἐπισκόπου Διατάξεων τοῦ Εὐχολογίου, δι' ὧν μαρτυρεῖται τὸ παρεχόμενον κατὰ τὴν χειροτονίαν ἰδικὸν χάρισμα τοῦ Ἁγ. Πνεύματος, διέλυσε τὰς ἐν τῶν 36 Ἀρθρῶν γεννηθείσας παρὰ τοῖς Ὀρθόδοξοις ὑπονοίας, ὅτι ἡ ἱερωσύνη δὲν εἶνε μυστήριον παρὰ τοῖς Ἀγγλικανοῖς. Ἡ δὴλωσις ἰδίᾳ, ὅτι ἐν περιπτώσει διαφωνίας μεταξύ Ἀρθρῶν καὶ Εὐχολογίου τὸ κύρος τῶν Ἀρθρῶν δὲν νὰ ὑποταχθῇ εἰς τὸ τοῦ Εὐχολογίου, εἰς τὴν προέβη ὁ πρόεδρος τῆς Ἀγγλικανικῆς ἀντιπροσωπείας, δὲν ἠδύνατο ἡ ἰδιαιτέραν νὰ προξενήσῃ ἐντύπωσιν εἰς τοὺς Ὀρθόδοξους, εἰθιμίτους νὰ μὴ διαβλέπωσι διαφορὰν κύρους μεταξύ τῶν δύο.

Ἡ συμφωνία τῶν δύο μερῶν ὑπῆρξεν ἔτι πληρύτερα ὡς πρὸς τὸ δεύτερον σημεῖον, τὴν ἀποστολικὴν διαδοχὴν. Ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία ἔχεται, ὡς γνωστὸν, ἀκραδάντως τῆς πίστεως, ὅτι εἰς οὐδένα ἐπιτρέπεται ν' ἀναδεχθῇ τὸ κληρικὸν ὑποῦργημα, ἂν μὴ χειροτονηθῇ, ἐὰν μὲν ἡ διάκονος, ἢ πρεσβύτερος ὑπὸ Ἐπισκόπου, ἐὰν δὲ Ἐπίσκοπος ὑπὸ πλειόνων τοῦ ἐνὸς Ἐπισκόπων. Πιστεύει ὡσαύτως ὅτι ὁ κληρὸς αὐτῆς ἀνάγει τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ εἰς τοὺς Ἀποστόλους δυνάμει διαδοχικῆς χειροτονίας ἀρξαμένης ἀπὸ τῶν Ἀποστόλων, καὶ κατισύσης μέχρις ἡμῶν. Αἱ δηλώσεις τῶν Ἀγγλικανῶν, ὅτι ἡ Ἐκκλησία αὐτῶν ἐπιμελῶς πάντοτε ἐτήρησε τὴν ἀποστολικὴν διαδοχὴν, διότι φρονεῖ, ὅτι αὕτη ἀποτελεῖ σύνδεσμον μετὰ τῶν Ἀποστόλων καὶ ὅτι ἐν αὐτῇ ἡ χειροτονία τελεῖται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ χειροτονητικοῦ αὐτῆς, ὡς καὶ ἐν τῇ Ὀρθόδοξῳ, διέλυσαν πᾶσαν ὑποψίαν,

ὅτι ἡ ἀποστολικὴ διαδοχὴ διεκόπη ἐν τῇ Ἀγγλικανικῇ Ἐκκλησίᾳ. Ἄλλ' ἀφοῦ τοιοῦτο εἶνε τὸ φρόνημα τῶν Ἀγγλικανῶν περὶ τῆς σπουδαιότητος τῆς Ἀποστολικῆς Διαδοχῆς, οἱ Ὀρθόδοξοι δὲν ἠδύνατο νὰ ἐννοήσωσι πῶς οἱ ἐν Λάμπει τῷ 1920 συνελθόντες Ἐπίσκοποι ὑπῆρξαν τοσοῦτον ἐνδοτικοὶ ἐναντι τῶν μὴ ἐπισκοπικῶς κεχειροτονημένων κληρικῶν τῶν Ἐλευθέρων Ἐκκλησιῶν καὶ τῆς Σουηδικῆς Ἐκκλησίας, ὁμολογουμένης Λουθηρανικῆς καὶ μὴ ἀποδεχομένης τοὺς τρεῖς βαθμοὺς τῆς Ἱερωσύνης, ὡς οἱ Ὀρθόδοξοι καὶ οἱ Ἀγγλικανοί. Ἡ δοθεῖσα ἐξήγησις, ὅτι γινομένης τῆς ἐνώσεως μετὰ τῶν ἀσυμμορφώτων ἢ εἰσαγωγῆ τῷ Ἐπισκοπικοῦ βαθμοῦ ἐν τῇ ἡνωμένῃ Ἐκκλησίᾳ θὰ τεθῆ ὡς ὅρος ἀπαραίτητος, δὲν ἱκανοποίησε τοὺς Ὀρθόδοξους. Διότι προσετέθη ἀμέσως, ὅτι δὲν θὰ ζητηθῆ ἡ ἀναχειροτονία αὐτῶν ὑπὸ Ἐπισκόπων ὡς συμβαίνει νῦν ὡς ἀνάγκη πρόκειται περὶ προσελεύσεως μεμονωμένων κληρικῶν Προτεσταντῶν εἰς τὴν Ἀγγλικ. Ἐκκλησίαν καὶ δὲν διεψεύσθη τὸ γεγονός τῆς μυστηριακῆς κοινωνίας μετὰ τῆς Σουηδικῆς Ἐκκλησίας.

Ἄλλ' οἱ Ἀγγλικανοὶ ἐπωφεληθέντες τοῦ χαρακτηρισμοῦ ὑπὸ τοῦ Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας τῆς στάσεως αὐτῶν ἐναντι τῶν ἀσυμμορφώτων ὡς ἀναλόγου πρὸς τὴν ὑπὸ τῆς Ὀρθοδ. Ἐκκλησίας ἐφαρμοζομένην «Οἰκονομίαν» ἐζήτησαν διασαφῆσεις περὶ τοῦ πῶς νοητέα ἡ Οἰκονομία ἐν τῇ Ὀρθοδόξῃ Ἐκκλησίᾳ. Καίτοι καὶ ἡ ἐννοία καὶ τὰ ἔρια τῆς Οἰκονομίας δὲν εἶνε ἐπισημῶς καθωρισμένα ἐν τῇ Ὀρθοδόξῃ Ἐκκλησίᾳ, οἱ παρόντες Ὀρθόδοξοι ἦσαν σύμφωνοι ὅτι «Οἰκονομία» εἶνε ἡ ἀπόκλισις ἀπὸ τοῦ αὐστηροῦ κανόνος ἐν τισι περιστάσεσι, γινομένη χάριν μεζζονος ὠφελείας τῆς Ἐκκλησίας, τηρουμένων ὅμως τῶν θεμελιωδῶν ἀρχῶν τῆς πίστεως». Ἡ προσωπικὴ τοῦ καθηγ. κ. Δουβουινώτου γνώμη, ὅτι ἡ ἀπόκλισις αὕτη δύναται νὰ ἐπεκταθῆ μέχρις ἀναγνωρίσεως ὡς κανονικῶν καὶ τῶν χειροτονιῶν ἐκείνων ἐκ τῶν αἰρετικῶν ἢ σχισματικῶν παρ' οἷς διεκόπη ἡ Ἀποστολικὴ διαδοχὴ, δὲν ὑπεστηρίχθη ὑπὸ τῶν Ὀρθόδοξων ἀντιπροσώπων, καθόσον ἡ ἱστορία τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, οὐδὲν ἀναφέρει τοιοῦτο παράδειγμα. Ἐπειδὴ ὅμως καὶ μετὰ τὴν συνάντησιν ταύτην κατ' ἐπανάληψιν ἐγένετο χρῆσις τῆς γνώμης τοῦ κ. Δουβουινώτου ὡς δῆθεν γνώμης τῆς ὅλης Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, ὀφείλω νὰ παρατηρήσω, ὅτι πρόκειται περὶ ἀτομικῆς ἀπλῶς γνώμης καὶ ὅτι δι' αὐτῆς ὁ κ. καθηγητῆς ἐσκόπει ἀπλῶς νὰ ἐξάρη τὴν εὐρείαν χρῆσιν τῆς οἰκονομίας, ἣν ποιεῖται ἡ Ἐκκλησία, ὡς ἀνάγκη πρόκειται περὶ ἀθρόας προσελεύσεως αἰρετικῶν εἰς τοὺς κόλπους αὐτῆς, οὐχὶ δὲ νὰ εἴπῃ, ὅτι ἡ Ἐκκλησία ἀναγνωρίζει τὸ κῦρος τῶν μὴ ἐπισκοπικῶν χειροτονιῶν λαμβανομένων καθ' ἑαυτάς. Τούτο ὅμως πράττει ἡ Ἀγγλικανικὴ Ἐκκλησία, καθόσον, ὡς λέγει ἡ Ἐκκλησίας «κύδαμῶς τίθησιν ἐν ἀμφιβολῇ τὴν πνευματικὴν ὑπόστασιν τῆς Ἱερωσύνης τῶν Ἐκκλησιῶν ἐκείνων αὐτῆς δὲν κέχτηνται τὸ Ἐπισκοπικὸν ἀξίωμα». Ἄλλαι λέξεις δέχεται τὸν πυρῆνα τῆς ἐν αὐταῖς Ἱερωσύνης, ὅστις εἶνε ἡ χρησιμοποίησις αὐτῶν ὡς μεσῶν χάριτος ὑπὸ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, καὶ ὑποβιβάζει

οὕτω τὴν ἐπίθεσιν τῶν χειρῶν τοῦ Ἐπισκόπου ἐπὶ τοῦ χειροτονομένου εἰς ἐξωτερικὸν τινα τύπον. Ὅτι διὰ τοῦτου διευκολύνεται ἡ μυστηριακὴ κοινωνία μετὰ τῶν Προτεσταντῶν, περὶ ἧς τοσοῦτος ἐπ' ἐσχάτων ἐγένετο λόγος, εἶνε πρόδηλον. Τὰ ἐπακολουθήσαντα δὲ γεγονότα καὶ ἡ ληφθεῖσα τελευταῖον ὑπὸ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Συνελεύσεως ἀπόφασις περὶ μυστηριακῆς κοινωνίας μετὰ μελῶν τῶν Ἐλευθέρων Ἐκκλησιῶν, ὡς ἀνάγκη ἐγκρίνη τούτο ὁ Ἐπίσκοπος, ἐπιβεβαίωσε τούτο.

(Ἔπειτα: συνέχεται)

ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗΝ ΕΟΡΤΑΖΟΜΕΝ...

Ἡ γενέθλιος ἡμέρα τῆς Ἐκκλησίας—ἡ ἀγία τῆς Πεντηκοστῆς ἑορτή—παρέχει πλείστας ὄσας ἀφορμὰς πρὸς αὐτοσυγκέντρωσιν καὶ περισυλλογὴν εἰς πάντα πιστὸν ἐπιθυμοῦντα νὰ εἶναι ἀντάξιός τῆς μεγάλης δωρεᾶς, τῆς ὁποίας ἐγένετο διὰ τοῦ θεοῦ βαπτισμοτος κληρονόμος. Ἄλλὰ ἔχομεν σήμερον καὶ τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἴδωμεν, μετὰ τῆς ἀπαιτουμένης αἰσιοδοξίας, τὴν ἐν τῷ κόσμῳ θέσιν τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ καθοδηγούμενοι ἀπ' αὐτῆς ταύτης τῆς ἀποστολικῆς διηγήσεως περὶ τῶν θαυμασιῶν τῆς σημερινῆς ἡμέρας (Πράξ. 6'. 1—47). Καὶ εἶναι τοσοῦτον μᾶλλον ἀπαραίτητοι κατὰ τὸν παρόντα καιρὸν αἱ σκέψεις αὗται, καθ' ὅσον ἐπληθύνθησαν καὶ πάλιν τῆς Ἐκκλησίας οἱ ἐχθροὶ καὶ ἀπαξ ἔτι ἀποδεικνύεται πραγματοποιουμένη ἡ περὶ τῆς «θλίψεως» αὐτῆς προφητεία τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν (Ἰω. 15'. 33, Ματθ. 1'. 16).

Εἰς τὴν μεγαλειτέραν ἄλλοτε χριστιανικὴν χώραν οἱ ὅπαδοι τοῦ Χριστοῦ εὐρίσκονται εἰς εἶν καὶ οἱ τῶν πρώτων αἰῶνων ἀδελφοί, λίαν ἐπώδυνον καὶ ἀπάνθρωπον θέσιν, ἐκτὸς παντὸς ἀνθρωπίνου νόμου. Ἄλλοῦ ὁ Σαυρὸς τοῦ Χριστοῦ ἀποτελεῖ καὶ πάλιν τὸν στόχον τῶν ὑποψιῶν καὶ τὸ ἀντικείμενον ἐνδὸς ἀκηρύκτου διωγμοῦ, τὸν ὅποιον σκεπάζουν αἱ ὀρθόδοξοι ὑποσχέσεις διὰ μίαν συγχρονισμένην καὶ ἀξία πεπολιτισμένου λαοῦ διαβίωσιν. Ἐν αὐταῖς ταῖς χριστιανικαῖς χώραις τὸ «βδέλυγμα τῆς ἐρημώσεως» τῆς ἀθεϊστικῆς παραγάνδας ὅλοῦν ἐπεκτείνει τοὺς δηλητηριώδεις πλοκάμους τοῦ καὶ παγ.δεύει ψυχὰς ἀνυπόπτους ὑπὸ τὴν σημαίαν τῆς ψευδοῦς προόδου καὶ τῆς ἐπιστημονικῆς δῆθεν ἀληθείας. Μέγα μέρος τῶν . . . «πιστῶν» εὐρίσκειται ὑπὸ τὴν βραχυτάτην πτέρναν τοῦ μαμμωνισμοῦ καὶ θεωρεῖ τὴν πίστιν ὡς τι κατὰ συνθήκην, προωρισμένον εἰς τὴν ἐξασφάλισίν των μόνον ἀπὸ τῶν κινδύνων, τοῦ ὁποίου ἐπαπειλεῖ ἡ ἐνιαχοῦ ἐξαπλουμένη κίνησις πρὸς κοινωνικὰς ἀνατροπὰς καὶ ἀναρχικὰς διαθέσεις, καὶ ἄλλη πάλιν μεγάλη καὶ ἀξία πολλῆς προσοχῆς μερὶς «χριστιανῶν» νομίζει ὅτι δύναται τοῦ Χριστοῦ ἡ ἡμαγμένη σημαία νὰ χρησιμεύῃ διὰ τὴν ἐπιδίωξιν τούτων ἢ ἐκείνων τῶν σωθιστικῶν σκοπῶν.

Δὲν εἶναι ὀλίγοι οἱ ἀδιαφόρως παρακολουθοῦντες τὸ ἔργον καὶ τὴν θλιψὴν τῆς Ἐκκλησίας καὶ δὲν ἐλλείπουνσι δυστυχῶς καὶ οἱ ἐνσπείροντες «ζιζάνια» εἰς τὸν ἀγρὸν τοῦ Κυρίου. «Κίνδυνοι ληστῶν, κίνδυνοι ἐκ γένους, κίνδυνοι ἐξ ἔθνων . . . κίνδυνοι ἐν ψευδαδέλφοις» (Β'. Κορ. ια'. 26) περικυκλοῦσι καὶ πάλιν τοὺς «θέλοντας εὐσεβῶς ζῆν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ» (Β'. Τιμοθ. γ'. 12) θὰ ἔλεγεν ὁ Ἀπόστολος Παῦλος.

Δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ μὴ συνέχεται τοῦ χριστιανοῦ ἡ καρδία καὶ νὰ μὴ συμπονήῃ κατὰ ἀνθρωπινὸν πρὸς τὸ διὰ τῶν αἰώνων διήκον τοῦτο μαρτύριον τοῦ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ Χριστοῦ. Δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ μὴ ἀλήγη ὁ πιστὸς ὁ πρὸς τὸν Οὐρανὸν αἴρων τὸ περίδακρυ βλέμμα διὰ τὰ εἴπη «ἔως πότε, Κύριε, ἐπιλήση μου εἰς τέλος;» μετὰ τοῦ ψαλμοῦ, διότι αἰσθάνεται ὅτι πράγματι εἶναι «πρόδοτον ἐν μέσῳ λύκων» καὶ βλέπει ὅτι καὶ πάλιν «ἐφρούραζαν ἔθνη καὶ λαοὶ ἐμελέτησαν κενὰ κατὰ τοῦ Κυρίου καὶ κατὰ τοῦ Χριστοῦ αὐτοῦ». Πλὴν ὁ πιστὸς, ὁ ἀληθινὸς πιστὸς, ὁ πιστὸς ὁ ἔχων προσωπικὴν πείραν τῆς σωστικῆς δυνάμεως, ἣν ἀπὸ τῆς πίστεώς του ἀντλεῖ «Κύριος ἐμοὶ βοηθὸς καὶ οὐ φοβηθήσομαι, λέγει, τί ποιήσει μοὶ ἄνθρωπος» καὶ οὐδέποτε ὑποστέλλει τὴν σημαίαν τῆς ἀληθείας, ἀλλ' ἀτρόμητος προχωρεῖ εἰς τὸν ἀγῶνα τῆς ἀρετῆς.

Ποῖος ἐνέπνευσε τὴν δύναμιν ἐκείνην εἰς τοὺς ἀδυνάτους καὶ περιδεεῖς μαθητὰς τοῦ Κυρίου; Ποῖος ἔδωκε τὴν σοφίαν εἰς τοὺς πτωχοὺς καὶ ἀπαιδεύτους ἀλιεῖς τῆς θαλάσσης τῆς Τιβεριάδος; Ποῖος ἔδωκε τὴν παρρησίαν εἰς τὸν ἀποθεαρημένον Πέτρον; Ποῖος παρεσκεύασεν εἰς «σκευὸς ἐκλογῆς» αὐτὸν ἐκεῖνον τὸν ἀρχηγὸν τῶν διωκτῶν τοῦ Εὐαγγελίου; Ποῖος ἐδημιούργησε τὰ ἑκατομμύρια τῶν ἡρώων τῆς πίστεως καὶ τῆς ἀρετῆς; Ποῖος ἄλλος ἐκτὸς ἀπὸ τὴν τὰ πάντα ζωοποιούσαν πνοὴν τοῦ Θεοῦ, τὴν συντρίψασαν τὰς πύλας τοῦ Ἄδου καὶ τὴν διασκορπίσασαν τὸ σκότος τῆς ἁμαρτίας;

Ποῖος ἄλλος ἐκτὸς ἀπὸ Ἐκεῖνον οὗ «ἐν τῇ χειρὶ τὰ πάντα», ἀπὸ Ἐκεῖνον ὅστις διὰ τοῦ ἰδίου Αἵματος ἔλουσε καὶ ἐκαθάρισε καὶ ὡς νόμψην ἄμωμον «μὴ ἔχουσαν σπῖλον ἢ ρυτίδα» συνήνωσεν ἐκυτῶ τὴν Ἐκκλησίαν αὐτήν, καθ' ἣς καὶ πάλιν μαίνεται ἡ κακία τοῦ κόσμου» καὶ ἀπεγνωσμένως παλαίει τοῦ ἀρχοντος τοῦ σκότους τὸ πνεῦμα τὸ καταστρεπτικόν; Δυνατὸν καὶ σήμερον νὰ ὑπάρχουν οἱ χαρακτηρίζοντες ὧ; «γλεύκους μεμειστωμένους» τοὺς κήρυκας τοῦ Εὐαγγελίου καὶ οἱ ἀδυνατοῦντες νὰ ἐνοήσωσι τὴν ὑψηλὴν γλῶσσαν, τὴν ὁποῖαν γνωρίζει μόνῃ ἢ διὰ τοῦ Χριστοῦ καθαρθεῖσα ψυχὴ; ἀλλ' ὅμως ὑπάρχουσιν ἔτι γόνατα, τὰ ὁποῖα δὲν ἐκλιναν ἐνώπιον τοῦ Βάαλ καὶ καρδίαι αἱ ὁποῖαι γνωρίζουν νὰ πάλλουν διὰ τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ ἀδελφοῦ των. Ἄς εἶναι ὀλίγοι, ἄς εἶναι ἀδύνατοι, ἄ; μὴ εἶναι ὅσον θὰ ἤθελεν ὁ κόσμος σφοῖ οἱ ἄνθρωποι οὗτοι οἱ λελοισμένοι ἐν τῷ αἵματι τοῦ Κυρίου,

ἄρκετὴ εἶναι δι' αὐτοὺς ἡ χάρις τοῦ Χριστοῦ. Τὸ θαῦμα τῆς Πεντηκοστῆς ἐπαναλαμβάνεται διὰ μέσου τῶν αἰώνων.

E. G. M.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Ἡ διδασκαλία τῶν θρησκευτικῶν

Εἰδικὸς μελετητῆς τῆς θέσεως τῆς θρησκευτικῆς διδασκαλίας ἐν ταῖς δημοσίαις σχολαῖς τῆς Γερμανίας μεταξὺ τῶν ἄλλων αὐτοῦ ἐντυπώσεων γράφει ἡμῖν ἐκείθεν, ὅτι ἀληθῆ κατὰ πληξὶν ἔδοκίμασεν οὐ μόνον ἐκ τῆς διακοιβώσεως ὅτι εἰς ἅπαντα τὰ σχολεῖα, ἀνώτερα καὶ κατώτερα, καὶ αὐτὰ τὰ πρακτικά, δίωρος τυγχάνει ἡ εβδομαδιαία διδασκαλία τῶν θρησκευτικῶν μαθημάτων εἰς πάσας τὰς τάξεις, ἀλλὰ καὶ διὰν ἀντιλήφθῃ τὸ κῆρος τῶν καθηγητῶν τῶν θρησκευτικῶν ἐν τοῖς σχολείοις τῆς μέσης ἐκπαίδευσως, κῆρος, ὅπερ ἰδίως ἀντιλεῖται ἐκ τῆς σαφοῦς ἀντιλήψεως τοῦ προσορισμοῦ των ἐν τῇ κοινωσίᾳ. Ἐντεῦθεν, παρὰ τὸ προαιρετικὸν τοῦ μαθήματος, ἐν μὲν τοῖς σχολείοις τῆς μέσης ἐκπαίδευσως οὐδεμία σχεδὸν παρατηρεῖται ἀποχή, ἐν δὲ τοῖς δημοτικοῖς σχολείοις καὶ αὐτὰ τὰ τέκνα τῶν κομμουνιστῶν μετέχουν τῆς θρησκευτικῆς διδασκαλίας. Παρ' ἡμῖν δὲν κατωρθώθη ἀκόμη ἡ ἐπανειλημμένως ζητηθεῖσα προσθήκη ὠριαίας διδασκαλίας ἐν τῇ ἀνωτάτῃ γυμνασιακῇ τάξει, ἐν δὲ τοῖς πρακτικοῖς λυκείοις καὶ ταῖς ἐμπορικαῖς σχολαῖς οὐδὲ κἂν διδάσκεται τὸ θρησκευτικὸν μάθημα, ὅπου δὲν λειτουργεῖ γυμνάσιοι, εἰς τὰς κατωτέρας τάξεις ὠριαία μόνον γίνεται ἡ διδασκαλία καὶ δὴ ὑπὸ μὴ εἰδικῶν. Ἀλλὰ καὶ ἐν ἄλλο ἀκόμη: αὐτοὶ οἱ πανεπιστημιακοὶ καθηγηταὶ τῶν παιδαγωγικῶν διδάσκουν αὐτοπροσώπως τὸ θρησκευτικὸν μάθημα εἰς τοὺς μικροὺς παῖδας, διότι θεωροῦν τόσον ὑψηλὴν τὴν ἀποστολὴν αὐτοῦ, ὥστε νὰ διστάζωσι νὰ ἐμπιστευθῶσι τὴν διδασκαλίαν του εἰς τοὺς δημοδιδασκάλους! Ἐδῶ, ἐν Ἑλλάδι, οἱ περιφημοὶ μας «παιδαγωγικοὶ» τοῦ τύπου τοῦ διδασκαλείου τῆς Λαμίας οὐ μόνον ἀπαξιοῦν νὰ «κατέλθουν» τόσον χαμηλά, ἀλλὰ καὶ ἐκουρίτουν ἐκ τῆς διδασκαλίας τὰ θρησκευτικά, «ἐν ὀνόματι τῆς παιδαγωγικῆς ἐπιστήμης»!

Φοιτητικὴ κίνησις.

Εἰς τὸ Ἐδιμπουργ συνεκροτήθη ἐπ' ἐσχάτων ἡ ἀνὰ τετραετίαν ἐπαναλαμβανομένη συνδιάσκεψις τῶν χριστιανικῶν ὁργανώσεων τῶν φοιτητῶν τοῦ Ἡνωμένου βασιλείου, ἐκ τῶν κατ' αὐτὴν δὲ ἀναπτύχθεντων ὑπ' αὐτῶν θεμάτων εἰκάζει τις τὴν σοβαρότητα μεθ' ἧς οἱ νεαροὶ φοιτηταὶ προσπαθοῦν ν' ἀντιμετωπίζουν τὰ σύγχρονα προβλήματα. «Ἡ χριστιανικὴ πίστις ἐν τῷ κόσμῳ, «ἡ προσπάθεια τοῦ χριστιανισμοῦ ἀνὰ τὸν κόσμον», «αἱ πηγαὶ τῆς χριστιανικῆς ζωῆς» κλ. εἶνε θέματα, τῶν ὁποίων τὴν ἀνάπτυξιν θὰ ἀνέμενε τις ἀπὸ ὀριμώτερα χεῖλη. Ἰδιάζουσιν ἐντύπωσιν προὔξενησεν ἡ ὑπὸ τοῦ γενικοῦ γραμματέως τῶν χριστιανικῶν ἐνώσεων τῆς Γερμανίας ἀνάπτυξις τοῦ θέματος «ἡ χριστιανικὴ κοινότης καὶ ὁ κομμουνισμός». Κατὰ τὸν ἀγορητήν, ὁ κομμουνι-

αὐτὸς εἶνε μία πλήρης φιλοσοφία τῆς ζωῆς, μᾶλλον δὲ μία θρησκεία ἐν τῇ πλήρει σημασίᾳ τῆς λέξεως. Διότι ἐπιζητεῖ τὴν ἀντικαταστήσῃ μίαν πίστιν δι' ἄλλης. Ὁ κομμουνισμὸς ζητεῖ οὐδὲν πλέον τῆς πλήρους διαθέσεως τοῦ ἐγὼ τῶν θιασωτῶν του, ἐκκαλεῖ εἰς τὴν αὐτοθυσίαν, τὴν πλήρη καὶ ἐνθουσιαστικὴν αὐτοπαράδοσιν εἰς τὴν ἐπόθεσιν τοῦ κομμουνισμοῦ. Πᾶσαι αἱ θεωρητικαὶ περὶ τοῦ κομμουνισμοῦ συζητήσεις παραβλέπουσιν τὸ ἐξῆς οὐσιώδες: ὅτι ὁ κομμουνισμὸς δὲν εἶνε κυρίως οἰκονομικὴ, κοινωνικὴ ἢ πολιτικὴ θεωρία ἀλλὰ πάθος θρησκευτικόν, φανατικὴ πίστις, κατὰ τῆς ὁποίας μόνον μία πίστις ἐξ ἴσου ἔντιμος καὶ ἐν πάθος ἐπιτοῦσθαι βιβλὸν δύναται τελεσφόρος τὰ ἀντιδράσασθαι. Κατὰ τὸν ἀγορητὴν, τὸ σημεῖον τῶν γεγονότων εἶνε τοῦτο: ὅτι σήμερον δύο μόνον παγκόσμιοι θρησκείαι ὑπάρχουσιν, ὁ χριστιανισμὸς καὶ ὁ κομμουνισμὸς· τὸ δὲ κεφαλαῖον τῆς ζήτημα εἶνε τὰ γνωσθῆναι ἂν ὁ χριστιανισμὸς θὰ δυνηθῆ τὰ ἐπιύχνη ἐν ὀνόματι τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ Χριστοῦ ὅτι ὁ κομμουνισμὸς ἐπιδιώκει ἐν ὀνόματι τοῦ ἀθέου κολλεκτιβισμοῦ, ἥτοι τὴν πλήρη ἀφοσίωσιν τοῦ ἀτόμου εἰς μίαν ἐπόθεσιν ἀνωτέραν αὐτοῦ. Ἡ διαφορά ἔγκειται ἐν τούτῳ, ὅτι διὰ τὸν κομμουνιστὴν ἡ ἐπόθεσις εἶνε τὴν καθαρῶς ὕλικὸν καὶ γήϊνον, ἐνῶ διὰ τὸν χριστιανὸν εἶνε τὴν πνευματικὸν καὶ οὐράνιον καὶ αἰώνιον. Ὁ νεαρὸς ἀγορητὴς δὲν διετύπωσε βεβαίως ἀγνωστοὺς πρωτοτυπίας· ὅτι ἐλκύει τὴν προσοχὴν, εἶνε ἡ δυσανάλογος πρὸς τὴν ἡλικίαν ἐμβριθεία, μεθ' ἧς ἡ φοιτητικὴ νεολαία ἄλλων χωρῶν ἀντιμετωπίζει τὰ σύγχρονα προβλήματα.

Κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἡ Βρετανικὴ καὶ Ἑσικὴ Βιβλικὴ Ἑταιρεία διέδωκε 10,617, 470 ἀντίτυπα τῆς ἀγ. Γραφῆς ἢ κεχωρισμένα βιβλία αὐτῆς, ἥτοι κατὰ 64, 186 περισσότερα τῶν τοῦ προπαρ. ἔτους. Παρατηρεῖται ἐπίτασις τῆς διαδόσεως τῆς ἀγ. Γραφῆς εἰς τὰς ἀσιατικὰς χώρας: τὰς Ἰνδίας, τὴν Βιρμανίαν, τὴν Κορέαν, τὴν Κεϋλάνην καὶ πρὸ πάντων τὴν Ἰαπωνίαν· ἐν Κίνα, ἀπ' ἐναντίας, ἡ διάδοσις περιορίσθη, προφανῶς ἕνεκα τῆς ταραχῶδους καταστάσεως τῆς χώρας. Τὸ ἱερὸν βιβλίον μεταφράσθη εἰς 12 νέας γλώσσας, ἥτοι 4 ἀφρικανικὰς, ἕξ ἀσιατικὰς, μίαν ἀμερικανικὴν καὶ μίαν εὐρωπαϊκὴν· οὕτω νῦν ἡ Γραφὴ εἶνε μεταφρασμένη τὸ ὅλον εἰς 667 γλώσσας, εἰς ἃς καὶ εἶνε ἐκδεδομένη. Ἐννοεῖται ὅτι ἡ μόνη χώρα, εἰς τὴν ὁποίαν οὐδ' ἐν ἀντίτυπον τῆς ἀγ. Γραφῆς διεδόθη, εἶνε ἡ σοβιετικὴ Ρωσία· καὶ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἡ χώρα ἐκείνη ἔμεινε κατάκλειστος διὰ τὴν ἀγ. Γραφήν.

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἤρξατο κατὰ τὰς συνεδρίας τῆς ἐβδομάδος ταύτης τῆς μελέτης τῶν ἐκκλησιαστικῶν νόμων μετὰ τὴν γενομένην προκαταρκτικὴν ἐργασίαν. Βάσιν δὲ τῆς ἐργασίας αὐτῆς ἔχει τὸ φρόνημα καὶ τὰς ἀποφάσεις τῆς Ἱεραρχίας περὶ τῶν ἐπενεχθέντων τροποποιήσεων. Ἡδη ἐξητάσθησαν ὁ Καταστατικὸς νόμος καὶ ἡ Δικονομία. Ἐν τῇ συνεδρίᾳ τῆς παρελθούσης Πέμπτης μετὰ μακρὰν ἐισήγησιν τοῦ Μακ. Προέδρου, ἐπὶ γενικωτέρων ἐκκλησιαστικῶν ζητημάτων συνεσκέφθη κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς Παρασκευῆς καὶ μετὰ μεσημβριαν τῆς αὐτῆς ἡμέρας ἐν

τῇ Ἀρχιεπισκοπῇ. Πρὸς τοῖς ἄλλοις ἀπεφάσισε νὰ προβῆ εἰς τὴν ἀπό τοῦ προσεχοῦς Ὀκτωβρίου ἵδρυσιν τοῦ Θεολογικοῦ Οἰκοτροφείου καὶ τοῦ Φροντιστηρίου τῶν Ἱεροκλήρων.

—Τῇ παρελθούσῃ Κυριακῇ χοροστατοῦντος τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου περὶ τὴν 11 1/2 π. μ. ἐν τῷ καθεδρικῷ, ναφ ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ προέδρου τῆς Γερουσίας, τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων, τοῦ Κοσμητοροῦ τῆς Θεολ. Σχολῆς, πολλῶν καὶ ἄλλων ἐπισήμων καὶ πλήθους λαοῦ ἐγένετο ἡ τελετὴ τῆς ἐτήσιας ἐκθέσεως πεπραγμένων τοῦ ὑπὸ τῆς Ἀδελφότητος τῆς «Ζωῆς» διευθυνομένου τμηματος Κατηχητικῶν Σχολείων τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς. Ὑπὸ τῶν πληρουόντων τὸν ναὸν χιλιάδων παιδίων ἐψάλησαν ἱερά ἔσματα καὶ ἀπηγγέλθησαν ποιήματα, κατασυγκινήσαντα τὸ ἀκροατήριον. Ἐκ τῆς ἐκθέσεως ἐγνώσθη ὅτι κατὰ τὸ λήξαν ἔτος ἐν τῇ περιφερείᾳ Ἀθηνῶν ἔλειτούργησαν 87 Κατηχ. σχολεῖα μετὰ 15577 μαθητῶν, ἥτοι ἐπὶ πλέον τῶν περυσίων 34 σχολεῖα καὶ 7,627 μαθηταί. Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐν ὅλῃ τῇ Ἑλλάδι Κατηχητικῶν σχολείων ἐνφ' ἑαυτοῖς ἀνήρχετο εἰς 341 μετὰ 28,594 μαθητῶν, ἑφέτος ἀνῆλθεν εἰς 468 μετὰ 45,404 μαθητῶν. Μετὰ τὸ πέρας τῆς τελετῆς ἡ Α. Μ. ἐξέφρασε τὴν χαρὰν τῆς Ἐκκλησίας ἐπὶ τε τῇ εὐδοκίμοιτάτῃ λειτουργίας τῶν Κατηχητικῶν σχολείων καὶ τῷ ραγδαίῳ αὐτῶν μεθ' ἑκάστον ἔτος πολλαπλασιασμῷ, ἐτόνισε τὴν μεγάλην αὐτῶν ἀποστολὴν ὡς παραγόντων τῆς θρησκευτικῆς ζωογονήσεως τῆς ἐλληνικῆς κοινωνίας, ἠγαράσθησε τὴν τόσον τελεσφόρος ἐργαζομένην ἐν τῷ κατηχητικῷ ἔργῳ Ἀδελφότητα τῆς «Ζωῆς», εὐχῆθεὶς δ' ὅπως ὁ θεσμὸς διαπλαθῆ ταχέως ἀνά σύμπασαν τὴν Ἑλλάδα ἠύλογος τοῦς τε διδάσκοντας καὶ τοῦς διδασκόμενους, πολυτίμους ἀποτείνας πρὸς τοῦς τελευταίους πατρικὰς ὑποθήκας.

—Περὶ ὧραν 4 π. μ. τῆς αὐτῆς ἡμέρας ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Φωκίδος μετέβη εἰς τὸν ναὸν τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς πρὸς παρακολούθησιν τῆς σεμνῆς τελετῆς τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων τῶν ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ Κατηχ. Ἀγγέλου Νησιώτου καὶ τοῦ Ἀρχιμ. Προκοπίου Καλλιωνεῖς. Ὁ Κατηχητὴς Ἀγγελος Νησιώτης ἐκθέσας διὰ μακρῶν τὰ πεπραγμένα τοῦ σχολικοῦ ἔτους· ἀνέφεραν ὅτι ἐλειτούργησαν κατ' αὐτὸ Κατηχητικὰ Σχολεῖα 24 θηλέων καὶ 6 ἀρρένων, ἐνεγράφησαν δὲ εἰς αὐτὰ 4535 μαθητρίαι καὶ μαθηταί καὶ ἐφοίτησαν ἀνελλιπῶς· 2810. Ἐδίδαξαν 35 διδασκάλισσαι κατηχητρίαι. Αἱ μαθητρίαι καὶ οἱ μαθηταὶ ἐκτός τῆς διδασκαλίας ὠδηγήθησαν εἰς ἔργα φιλανθρωπίας· κατ' αὐτὴν δὲ τὴν τελετὴν ἐνεδύθησαν περὶ τὰ 100 παιδάκια πτωχὰ καὶ ὀρφανὰ τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων, ἕξ ὑφάσματος δωρηθέντος ὑπὸ τῆς Πειραικῆς Ἑταιρείας. Ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος βαθύτατα συγκινημένος ἐκ τοῦ ὅλου τῆς τελετῆς, καθ' ἣν παρίστατο τριακίλια παιδία τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων, συνεχάρη καὶ ἠψήθη τοῦς Κατηχητὰς καὶ τὰς Κατηχητρίδας, ἠψήθη δὲ τὴν ἐπίδοσιν τοῦ ἔργου αὐτῶν διὰ τῆς εὐλογίας τοῦ οὐρανοῦ Πατρὸς τῶν φάτων.

—Ἐκ τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς· ὁ Μακαριώτατος μετὰ τοῦ Σεβασμιωτάτου Φωκίδος μετέβη εἰς τὸ κεντρικὸν Γυμναστήριον τοῦ Ζαπτείου, ἐνθα διεξήγετο φιλανθρωπικὴ ἀγορὰ τοῦ Ἀσύλου Ἁγίου Ἀνδρέου παραμεινας περὶ τὴν ἡμίσειαν ὧραν, ἐκεῖθεν δὲ κατῆλθεν εἰς Πειραιᾶ, εἰς τὸν ναὸν Ἁγ. Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης, ἐνθα ἐτελέσθη ἡ ἐορτὴ τῶν ἐν Πειραιεὶ Κατηχητικῶν Σχολείων τοῦ τμηματῆς τῆς διευθύνσεως τῆς «Ζωῆς». Ὁμιλήσαν ὁ κατηχητὴς Ἀρχιμ. Χριστοφόρος Παπουτσόπουλος· ἐκθέσας τὰ πεπραγμένα τοῦ λήξαντος σχολικοῦ ἔτους. Ἐλειτούργησαν ἐπὶ τὰ Κατηχητικὰ σχολεῖα εἰς ὃ ἐνεγράφησαν 1812 μαθηταί, ἐν ἀνωτέροι, δύο μέσα καὶ τὰ λοιπὰ κατώτερα. Ἐξῆλθεν δὲ ἐφέτος οἱ πρῶτοι ἀπόφοιτοι τοῦ ἀνωτέρου Κατηχητικοῦ Σχολείου μετὰ τριετῆ τακτικὴν φοίτησιν. Ὁ Μακαριώτατος ἐξέφρασε τὴν ἀπειρον αὐτοῦ εὐχαρίστησιν ἐκ τῆς προόδου τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων, ἐξήγε δὲ τὴν ἰδιαιτέραν προθυμίαν ἣν ὑπὲρ αὐτῶν δεικνύει ἡ εὐσεβὴς κοινωνία τοῦ Πειραιῶς καὶ ἐπήγεσε τὸν ζῆλον τῶν Κατηχητῶν. Οἱ μαθηταὶ ἔψαλον διάφορα ἱερά ἔσματα καὶ

ἐκκλησιαστικά τροπάρια, ἐν τέλει δὲ ἀπενεμήθησαν βραβεῖα εἰς τοὺς διακριθέντας.

—Ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος ἐπισκέφη τὴν παρελθούσαν Τετάρτην τὸν κ. Πρωθυπουργὸν ἀδιαθετοῦντα καὶ ἠχήθη αὐτῷ ταχεῖαν ἀνάγνωσιν, εἶτα δ' ἐπισκέφη τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Ἐξωτερικῶν καὶ συνωμίλησε μετ' αὐτοῦ ἐπὶ ἐκκλησιαστικῶν ζητημάτων.

—Ἡ ἐπὶ τῶν νόμων συνοδικὴ ἐπιτροπὴ ἀποτελουμένη ἐκ τῶν σεβ. Συνοδικῶν συνέδρων Ἐδέσσης Κωνσταντίου, Θεσσαλιώτιδος Ἰεζεκιὴλ καὶ Βελλᾶς Ἰωάννου ὑπεβαλεν εἰς τὴν Ἱεράν Σύνοδον εἰσηγουμένου τοῦ Σεβ. Θεσσαλιώτιδος τροποποιήσεις ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν νόμων, Καταστατικοῦ τῆς Ἐκκλησίας, Ἐκκλησιαστικῆς δικονομίας καὶ ἐνοριακοῦ νόμου καθὼς καὶ σχέδιον ἐκκλησιαστικῆς πράξεως. Ἡ Ἱερά Σύνοδος ἀκούσασα τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ εἰσηγητοῦ Σεβ. Θεσσαλιώτιδος ἐξέφρασεν εἰς τὴν ἐπιτροπὴν τὴν εὐαρέσκειαν Αὐτῆς.

—Τὸ Πρωτοβιάδιον Συνοδικὸν Δικαστήριον ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ σεβασμ. μητροπολίτου Πλωμαρίου κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς 26 Μαΐου ἐπέβαλεν εἰς κατηγορουμένους κληρικούς καὶ μοναχοὺς τὰς κατωτέρω ποινάς: 1) Εἰς τὸν ἱερέα Ἀπόστολον Γερόπουλον, κληρικὸν τῆς Ἱερ. Μητροπόλεως Λαρίσης, τὴν ποινὴν τῆς καθαιρέσεως ἐπὶ παλαιοσημρολογισμῷ, ἀπῆλλαξε δὲ τῆς κατηγορίας τὸν συναδέλφον αὐτοῦ ἱερέα Ἰωάννην Κωστόπουλον μετανοήσαντα καὶ ζητήσαντα τὸ ἔλκος τῆς Ἐκκλησίας, σχετικῶς πρὸς τὰς παλαιοσημρολογικὰς ἐνεργείας αὐτοῦ. 2) Εἰς τὸν μοναχὸν Δοσίθεον Κουβέλον, ἀδελφὸν τῆς ἱερᾶς μονῆς Αἰγίνης, τὴν ἀποβολὴν τοῦ μοναχικοῦ σχήματος καὶ τὴν διαγραφὴν αὐτοῦ ἐκ τοῦ μοναχολογίου τῆς μονῆς τῆς μετανοίας αὐτοῦ. 3) Εἰς τὸν ἱερέα Βασίλειον Λαζαρίδην, κληρικὸν τῆς ἱερ. μητροπόλεως Θεσσαλιώτιδος, τὴν ποινὴν τῆς καθαιρέσεως. 4) Ἀπῆλλαξε τῆς κατηγορίας τὸν ἱερέα Πέτρον Παπαναστασίου, ἐφημέριον τοῦ ἁγίου Ἐλευθερίου Θεσσαλιώτιδος.

—Ἡ Θεολογικὴ Σχολὴ τοῦ Πανεπιστημίου κατὰ τὴν τελευταίαν αὐτῆς συνεδρίαν ἐξέλεξε Κοσμήτορα διὰ τὸ ἐπίον πανεπιστημιακὸν ἔτος τὸν ἐκ τῶν καθηγητῶν αὐτῆς κ. Γ. Σωτηρίου.

—Τῆ παρελθούσῃ Τρίτῃ (30) ἐπὶ τῇ πρώτῃ δεκαετηρίδι τῆς ἐν Ἑλλάδι «Χριστιανικῆς Ἀδελφότητος τῶν Νέων» (XAN) ἢ Α. Μ. ὁ Ἀρχιεπίσκοπος παραστάς κατὰ τὴν ἐν τῇ αἰθούσῃ τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐταιρείας γενομένην πανηγυρικὴν συγκέντρωσιν ἐν προσφωνήσῃ ἐξήρσε τὸ ὑπὲρ τῆς ἠθικῆς διαπλάσεως τῆς ἑλληνικῆς νεολαίας ἔργον τῆς καθῆς ὀργανώσεως, ἐτόνισεν δὲ ὅτι, καίτοι ἡ ἐν λόγῳ Ἀδελφότης δὲν εἶνε θρησκευτικόν, ἀλλὰ κυρίως παιδαγωγικὸν καὶ κοινωνικὸν σωματεῖον, ἐργάζεται ὁμως πάντοτε ἐν ἁρμονίᾳ πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν κατὰ τὰς ὀρθοδόξους αὐτῆς ἀρχάς, παρασχούσα πολὺτιμον συμβολὴν εἰς τὸ ἔργον τῆς μορφώσεως τῶν ἑλλήνων νέων.

—Τῇ παρελθούσῃ Τετάρτῃ (31) ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος προσέτι τελεῖς Ἁγιασμοῦ, τελεσεθείσης ἐπὶ τῇ καταθέσει τοῦ θεμελίου λίθου τοῦ μεγάρου τῶν θεωρητικῶν πανεπιστημιακῶν σχολῶν ἐν τῇ τετραγώνῳ τῶν ὁδῶν Ἀκαδημίας — Σίνα — Σόλωνος — Μασσαλίας. Κατὰ τὴν τελετὴν παρέστησαν ὁ ὑπουργὸς τῆς Παιδείας, ὁ Πρύτανις καὶ οἱ Σύγκλητος, οἱ καθηγηταὶ τοῦ Πανεπιστημίου καὶ πλῆθος φοιτητῶν καὶ φιλομούσων.

—Ἡ ἐξ ἀγγλικῶν κληρικῶν καὶ λαϊκῶν ὁμάς ἦτις μετὰ τοῦ σεβ. μητροπ. Θυατείρων κ. Γερμανοῦ καὶ τοῦ καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου κ. Ἀμ. Αλιβιζάτου μετέβη εἰς ἐπίσκεψιν τῶν ἁγίων Τόπων κατὰ τὴν διὰ Κερκύρας διέλευσιν ἐπισκέφη τὸν σεβ. Μητροπολίτην κ. Ἀλέξανδρον, μετὰ παράκλησιν δ' ὑπὲρ αὐτῶν ψάλεισαν ἐν τῷ ναῷ τοῦ ἁγ. Σπυρίδωνος. μετ' ἣν ἀντηλλάγησαν ἐκατέρωθεν κατάλληλοι προσφωνήσεις, ἢ Α. Σ. συνάδουσαν αὐτοὺς πρὸς ἀποχαιρέτισμόν μέχρι τῆς ἀποβάθρας.

—Ἐν Βουκουρεστίῳ συνήλθον τὴν 12—19 ἰούλιου μηνὸς Μαΐου τὰ Βαλκανικὰ Συνέδρια τῶν ὀργανώσεων τοῦ «Πρακτικοῦ Χριστιανισμοῦ» («Life and Work») καὶ τοῦ «Παγκοσμίου Συνδέσμου διεθνῶς φιλίας διὰ τῶν Ἐκκλησιῶν», ὧν τὸ μὲν ἀψησολήθη ἐπὶ τῶν κοινωνικῶν

προβλημάτων τῶν βαλκανικῶν χωρῶν ἀπὸ ἐπόψεως ἐκκλησιαστικῆς δεοντολογίας, τὸ δὲ ἐξήτασε τὰ μέσα τῆς διὰ τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας προαγωγῆς τῶν φιλικῶν σχέσεων τῶν βαλκανικῶν χωρῶν. Ἀμφοτέρων τῶν συνεδρίων, ἅτινα ἐφιλοξενήθησαν ἐν τῷ πανεπιστημιακῷ μεγάρῳ τῆς ὀργανωτικῆς πρωτευούσης, μετέσχον ἀντιπροσωπεῖα ἐξ Ἑλλάδος, Βουλγαρίας, Σερβίας καὶ Ρουμανίας καθὼς καὶ μέλη τῶν κεντρικῶν ὑπηρεσιῶν τῶν ἐνδιαφερομένων παγκοσμίων ὀργανώσεων. Τὴν Ἱεράν Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐξεπροσώπησεν ἐν τοῖς συνεδρίοις ὁ αἰδ. πρωτοπρεσβύτερος Κωνστ. Μωραϊτάκης, ἐφημέριος τῆς ἐν Βουκουρεστίῳ ἑλληνικῆς κοινότητος, ἡ ἀντιπροσωπεῖα δὲ τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνικοῦ συμβουλίου τῶν περὶ ὧν πρόκειται διεθνῶν ὀργανώσεων ἀνηρτίσθη ἐκ τοῦ αἰδ. πρωτοπρεσβυτέρου Ἐμμ. Γ. Μυτιληναίου, ἐφημέριος τοῦ πανεπιστημ. ναοῦ, καὶ τοῦ κ. Ἄλ. Τσιριτάνη, ὑφηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου. Οἱ τελευταῖοι ἐξεπροσώπησαν καὶ τὴν ἐν Ἑλλάδι Χριστιανικὴν Ἀδελφότητα τῶν Νέων κατὰ τὴν εὐθὺς ἀμέσως (19—21 Μαΐου), συγκροτηθεῖσαν ἐν Βουκουρεστίῳ ἐπίσης διεθνῆ σύσκεψιν περὶ τοῦ ἔργου τῶν Χριστ. Ἀδελφοτήτων τῶν Νέων τῶν ὀρθοδόξων χωρῶν.

NEA BIBLIA

[Ἡ «Ἐκκλησία» ἐν τῷ τμήματι τούτῳ ἀναφέρει κάσιν ἑξ ἑκδοσιν, ἧς ἀντίστοιχον ἀποστέλλεται πρὸς τὴν Διεθνήσιν].

Μητροπολίτου Ἀσσηνοπόλεως Χριστοφόρου, Τὸ ζήτημα κανονισμοῦ ἐκλογῆς πατριαρχῶν Ἀλεξανδρείας. Μελέτη κανονικῆ. Ἀλεξάνδρεια, Πατρ. Τυπογραφεῖον, 1923. — Ἡ μελέτη αὕτη ἀποσκοπεῖ εἰς τὴν διαλεύκανσιν τοῦ μετὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς γνωστῆς ἀποφάσεως τῆς ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας Ἀλεξανδρείας δημιουργηθέντος ὑπὸ τῆς κατὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης διαμαρτυρίας τῆς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἑλληνικῆς κοινότητος καὶ ἄλλων δέκα ἐξ κοινοτήτων ζήτηματος. Τῶν κοινοτήτων τούτων δηλαδὴ ἀξίωσασῶν τὸ δικαίωμα τοῦ λαοῦ κατὰ τὴν ἐκλογὴν Πατριαρχῶν Ἀλεξανδρείας, οἷον ὑπὸ τῶν κληρικολαϊκῶν συνελθόντων ἡσκήθη κατὰ τὰς ἐκλογὰς τῶν πατριαρχῶν Φωτίου καὶ Μελετίου, ὁ σεβ. σ., ἐρευνῶν ἐν τῇ πραγματικῇ ταύτῃ τοὺς σχετικὸς κανόνας καὶ τὴν προῆξιν τῆς Ἐκκλησίας, καὶ ἐλέγχων τὸ ἀσύστατον τῆς ἰσοδυναμίας τῶν λαϊκῶν ψήφων πρὸς τὰς τῶν ἀρχιερέων, ἀποδεικνύει ἀνάκαθεν κρατήσαντα ἐν τῇ Ὀρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ ὡς μόνον κανονικὸν τρόπον ἐκλογῆς ἐπισκόπων τὸν διὰ μόνης τῆς ψήφου τῶν ἀρχιερέων τῆς ἐπαρχίας γινόμενον. Ἡ ἐνιαχοῦ ἀναφερομένη συμμετοχὴ τοῦ λαοῦ ἀποδεικνύεται οὐκ ἀπλή αὐτοῦ «συνευδοκία», ὅπως διάφορος τῆς ἐννοίας τῆς ἐκλογικῆς ψήφου. Τὸ συμπέρασμα τῆς μελέτης εἶνε ὅτι ἡ ἐκλογὴ τῶν πατριαρχῶν Φωτίου καὶ Μελετίου, ὡς παραποίησις τῆς ὑπὸ τῶν κανόνων καὶ τῆς πράξεως τῆς Ἐκκλησίας διαγορευομένης ἐκλογῆς ἀρχιερέων, δέον ὀριστικῶς νὰ θεωρηθῆται καταλελυμένη. Ἡ μελέτη ἀποτελεῖ ἀξιόλογον συμβολὴν εἰς τὸ ἡμέτερον κανονικὸν δίκαιον.

Μητροπολίτου Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως Πολυκάριπτον (Συνδοινοῦ), Λόγοι ἐπὶ τῶν Κυριακῶν Εὐαγγελίων. Τόμος Α'. Ἀθήναι, τύποις «Φοῖνικος» 1933. — Εἰς κομψὸν τόμον ἐξεδόθη ἡ πρώτη σειρά τῶν εἰς τὰ Κυριακὰ Εὐαγγέλια λόγων τοῦ ἐκ τῶν δοκιμωτέρων παρ' ἡμῖν ἐκκλησιαστικῶν ρητόρων, ἐν οἷς προφαίνεται ἡ μακρὰ αὐτοῦ καὶ εὐδόκιμος κηρυκτικὴ πείρα καὶ ἡ περὶ τὸ λέγειν εὐφράδεια. Δεύτερος τόμος θὰ περιλάβῃ τὴν ὑπολειπομένην τῶν λόγων αὐτοῦ σειράν. Τὴν ἔκδοσιν συνιστῶμεν θερμῶς ἰδίᾳ εἰς τοὺς περὶ τὸ κήρυγμα ἀσχολουμένους, ἀλλὰ καὶ εἰς πάντα χριστιανόν.

Μητροπολίτου Πλωμαρίου Κωνσταντίνου Κοιδάκη, Διδασκάλου τῆς ὀρθοδόξου χριστιανικῆς θεολογίας, Κώδιξ τῆς ὀρθοδόξου χριστιανικῆς πίστεως, ἦτοι ἐκτενῆς ὀρθόδοξος χριστιανικὴ Κατήχησις ἀπολογητικὴ καὶ πολεμικὴ. Μέρος δογματικόν. Ἐκδόματα ὑπὸ Ἐμμανουὴλ Φαρέλα, Γραμματέως τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν. Ἀθήναι, Τύποις «Ἡ Μέλισσα», 1933. — Ἡ γνωστὴ καὶ ἐξ ἄλλων δοκίμων ἔργων φιλοπονία τοῦ σεβ. συγγραφέως

<p>ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΠΑΠΑΜΙΧΑΗΛ <i>Καθηγητής του Πανεπιστημίου</i></p> <p>ΤΑΚΤΙΚΟΣ ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ ΕΜΜ. Γ. ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ <i>Πρωτοπρωτόβυτες</i></p> <p><i>Σε' ό,τι άφωρα την Σύνταξιν άπευθυντίον :</i> <i>Γραφεία «Εκκλησίας», Στοά Φιλοθέης.</i></p>	<p>ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΕΙΑ † ΖΙΧΝΩΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ <i>Πρόεδρος</i></p> <p>† ΕΔΕΣΣΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΟΣ <i>Ταμίας</i></p> <p>† ΘΕΣΣΑΛΙΩΤΙΔΟΣ ΙΕΖΕΚΙΗΛ <i>Γραμματέας</i></p>	<p>ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ</p> <p><i>*Εσωτερικού όρχ. 50; *Εξωτερικού όρχ. 50 *Αμμο- ρικής δαλλ. 3;</i></p> <p><i>Μισθών και Υαών επαρχιακών Πρωτοπρωτών όρχ. 100</i></p> <p><i>Υαών χωρίων όρχ. 50</i></p> <p><i>*Ιερίων *Εσωτερικού όρχ. 30</i></p> <p><i>Φοιτητών και Ιεροσπουδαστών όρχ. 30</i></p> <p><i>Τα χρηματικά έμβλήματα διαβιβάζονται: Τα- μίαν *Εκκλησίας Σεβ. Μητροπ. *Εδίωσις κ. Κωνσταντίνου, Γραφεία *Ι. Συνόδου.</i></p>
---	---	--

διά του όγκώδους τούτου α' τόμου (σ. 315) δωροφωρεί εις τόν όρθόδοξον ελληνικόν κοινόν πραγματικόν κώδικα τής όρθοδόξου χριστιανικής πίστεως, διότι περιέλαβεν έν αύτῳ έν πλατυτάτη άναπτύξει όλόκληρον τό περιεχόμενον μάς ευρυεπιείτης Κατηχήσεως συναφασμένης πρός τās άπολογητικές, ιστορικές, πολεμικές, και δὴ και ρητορικές ακόμη γνώσεις, όσαι διαλευκαίνουσι τόν έν τῇ συγγραφῇ θιγόμενα ποιητικώτατα θερησκευτικά και ἠθικά θέματα. Τά θέματα τού α' τούτου τόμου άνέρχονται εις 191, άλλα και έν τῇ άναπτύξει αύτῶν χρησιμοποιεῖται τόσον άφθονος διαφωτιστική γνώσις, όστε να ίκανοποιῆται πάσα σχεδόν φιλομαθής; τού άναγνώστου περιέργεια, να πλουτίσῃται ἡ γνώσις του και να ίκανοποιῆται ἡ ψυχή του. Έν βραχεί βιβλιογραφικῷ σημειώματι εἶνε αδύνατον να παρασεθῆ πλήρης τού όλου έργου άνάλυσις. Όθεν άρκεῖ να λεχθῆ ότι και διά τās πολλὰς διαφωτιστικές γνώσεις, και διά τό έπαγωγόν τού ύφους, και διά τό σαφές και εύληπτον τῆς έκδόσεως; τό έργον άποτελεῖ ταμείον όφελιμώτατης; θερησκευτικής πολυγλωσσίας ψυχοφελούς, συνιστώμεν δὲ έκθύμως τὴν άπόκτησιν τού κώδικος τούτου τῆς όρθοδόξου χριστιανικής πίστεως εις πάντα τὰ εὐσεβῆ τῆς Έκκλησίας τέκνα, μάλιστα δ' εις τόν Ιερόν κλήρον.

Μητροπολίτου Ἀθηναγόρα, τού από Μεγάλων Πρωτοσυγκέλλων, Μία επιστολή άποσταλείσα τῷ σοφῷ φίλῳ Καθηγητῇ και Ἀκαδημαϊκῷ κυρίῳ Δημητρίῳ Σ. Μπαλάνῳ εις άπάντησιν μιᾶς κριτικής αύτου ἐπὶ τού «Γνησίου Συγγραφῆς». Έν Ἀθήναις, 1933.—Ἡ έν λόγῳ κριτική τού κ. Δ. Μπαλάνου εἶχε δημοσιευθῆ έν τοῖς ὑπό τού Καθηγητῆ κ. Ν. Βέη έκδομένοις «Byzantinische Neugriechische Jahrbücher» Έν τῇ άπαντίσει του δὲ ταύτη ό σεβ. σ. ξεειάζων τὰ κατά τῆς άποδόσεως; τῶν συγγραμμάτων τού ψευδοδιονυσίου εις τόν Ἀλεξανδρείας Διονύσιον έπιχειρήματα τού κ. Μπαλάνου, προσπαθεῖ να εδραιώσῃ ἐπὶ μάλλον τὴν ἡν διέτύπωσε γνώμην του έν τῷ περὶ τού γνησίου συγγραφῆς τῶν εις Διονύσιον τόν Ἀρεοπαγίτην άποδομένων συγγραμμάτων. Ἀναμφιβόλως αἱ άφορμαί πρός επέκτασιν τῶν επιστημονικῶν συζητήσεων περὶ τού σπουδαιότατου τούτου ζητήματος θὰ συντελέσωσιν εις τὴν μείζονα αύτου διαλευκάνωσιν, εἶνε άνάγκη όμως να τονισθῆ ότι δέον ἐκ τῆς συζητήσεως ταύτης ν' άποκλείεται πάσα όθενδήποτε γνώμη και κρίσις διατυπωμένη έν ιδιωτικαῖς προσωπικαῖς επιστολαῖς πρός τούς συζητούντας, ός μη άποτελοῦσαι στοιχεῖα συμβάλλοντα εις τὴν προαγωγήν επιστημονικῶν ζητημάτων.

Έορταί έν Καρδίτῃ, Ἡ λιτανεία τῶν Ιερῶν λειψάνων τού άγίου Σεραφείμ άρχιεπισκόπου Φαναρίου. *Έκδοσις Έκκλησι. Κατηχητικῆ Σχολείου άγίου Ἀναργύρων (Ἀττικής), 1933.—Έν τῷ κομψῷ τούτῳ τευχιδίῳ παρέχεται λεπτομερῆς περιγραφή τῆς έν Καρδίτῃ παρεπιδημίας τού Μακαρο. Ἀρχιεπισκόπου μετά τῶν σεβ. Μητροπολιτῶν Θεσσαλιώτιδος, Τρίκκης και Φιλιππων ἐπὶ ταῖς έορταῖς τού άγ. Σεραφείμ και τῇ μετά τῶν Ιερῶν αύτου λειψάνων λιτανεύσει, μετά τῶν κατ' αύτάς έκφωνηθέντων λόγων και προσφωνήσεων. *Έλαινος πολύς όφείλεται εις τούς διευθύνοντας τό Κατηχητ. σχολεῖον τῶν άγ. Ἀναργύρων Ἀττικής διότι διά τοιούτων έκδόσεων μαρτυροῦντων τόν ζῆλον αύτῶν ὑπὲρ παντός καλοῦ συντελοῦσιν εις τὴν τόωσιν τού θερησκευτικοῦ αἰσθηματος παρά τῷ λαῷ.

Νικολ. Πρόκου, Αἱ «έπτά ἡμέραι τῆς δημιουργίας» τῆς Ἀγίας Γραφῆς. Σπάρτη, έκδ. Ἀδ. Μάνη, 1933.

— Π Α Ρ Α Ρ Τ Η Μ Α —
ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ ΕΚΛΟΓΗΣ ΙΕΡΕΩΝ

Ι. Μητρόπολις Κορινθίας.

*Έχοντες ὑπ' όψει τόν άρθρον 81 τού 5439 νόμου «περὶ ένοριακῶν ναῶν και εφημερίων» προσκαλοῦμεν τούς βουλευμένους να καταλάβωσιν τὴν θέσιν τού εφημερίου τῆς έν Παναγίτι ένορίας; τού Ιεροῦ ναοῦ «ό άγιος Ἰωάννης ό Θεολόγος» όπως έν τῷ μηνός από σήμεραν ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ έν τῇ άρθρῳ 83 τού ός άνω νόμου οριζόμενα πιστοποιητικά προκειμένου ν' ανακηρυξῶμεν τούς ὑλοψηφίους πρός τὴν έκλογὴν εφημερίου τῆς ός άνω ένορίας. Ἡ προκήρυξις ἡμῶν αἴτη θέλει άναγνώσθῃ ἐπ' έκκλησίας και θυροκολληθῆ ἐπὶ τῆς θύρας τού Ιεροῦ ναοῦ θέλει δημοσιευθῆ έν τινι έγχαρτίῳ εφημερίδι, έν τῷ έκκλησιαστικῷ περιοδικῷ «Έκκλησία» και μῆ τῶν εφημερίδων τῆς πρωτεύουσῆς. † Ὁ Κορινθίας; Δαμασκηνός.

Ι. Μητρόπολις Σισανίου--Σιατιστής.

*Έχοντες ὑπ' όψει τόν άρθρον 81 τού νόμου 5539 «περὶ ένοριακῶν ναῶν και εφημερίων» προσκαλοῦμεν τούς βουλευμένους να καταλάβωσιν τὴν κενὴν θέσιν εφημερίου Ἱεροπηγῆς όπως ὑποβάλωσι ἡμῖν μέχρι τῆς 30ης Ἰουνίου 1933 τὰ ὑπὸ τού άρθρου 83 τού ός άνω νόμου οριζόμενα προσόντα. † Ὁ Σισανίου--Σιατιστής; Διόδωρος.

Ιερά Μητρόπολις Φωκίδος

Κενωθείσων τῶν θέσεων τῶν εφημερίων 1) τού έν Περιθεωτίσῃ τῆς Δωρίδος Ἱ. Ναοῦ τού Ἀγ. Δημητρίου και 2) τού έν Κάμπῳ Δωρίδος Ἱ. ναοῦ τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου προσκαλοῦμεν τούς βουλευμένους και κειτημένους τὰ ὑπὸ τού νόμου περὶ ένοριῶν και εφημερίων προβλεπόμενα προσόντα, όπως μέχρι τῆς 15ης Ἰουλίου ε. έ. ὑποβάλωσιν εις τὴν Ιεράν μητρόπολιν τās αἰτήσεις αύτῶν μεθ' άπάντων τῶν δικαιολογητικῶν τῶν ὑπὸ τού αύτου νόμου οριζόμενων. Έν Ἀμφίσῃ τῇ 1 Ἰουνίου 1933 ό Μητροπολίτης.

ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΑΙ

Τό τοπικόν συμβούλιον ΟΔΕΠ Ιεράς μητροπόλεως *Υδρας και Σπετσῶν διακηρύττει ότι, έκτίθενται εις πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν έκποιήσεως ενεργηθησομένην δι' ένοφραγίστων, προσφορῶν 1) άγρός; εις θέσιν Φούσα Πόρου έκτάσεως 1 στρεμματος με 2 ἡμερα ελαιόδενδρα και 2 άγρια, 2) άγρός; εις θέσιν Φούσα Πόρου έκτάσεως 10 στρεμμάτων 6 ἡμερα ελαιόδενδρα και 3 άγρια, 3) άγρός; εις θέσιν Φούσα Πόρου έκτάσεως 1 στρέμματος, 4) άγρός; εις θέσιν Φούσα Πόρου έκτάσεως 2 στρεμμάτων με 15 ἡμερα ελαιόδενδρα και 3 άγρια, 5) άγρός; εις θέσιν Σκάριτζα Πόρου έκτάσεως 10στρεμμάτων με 15 ἡμερα ελαιόδενδρα και 3 άγρια, 6) άγρός; εις θέσιν Κάνδαλη Πόρου έκτάσεως 4 στρεμμάτων με 12 ἡμερα ελαιόδενδρα, τῆς ἰ. μονῆς Ζωοδόχου Πηγῆς Καλαυρίας βάσει τῶν όρων τῶν ὑπ' αριθ. 617 και 618 διακηρύξεων τού τοπικοῦ συμβουλίου Ο.Δ.Ε.Π. τῆς ἰ. μητροπόλεως *Υδρας και Σπετσῶν και συγγραφῆς ὑποχρεώσεων. Ἡ δημοπρασία ενεργηθῆσεται έν Πόρῳ εις τόν συνήθη τόπον τῶν δημοπρασιῶν τὴν 25ην Ἰουνίου ε. έ. ἡμέραν Κυριακὴν και ὡραν 10-12 π. μ. ένώπιον τῆς ἀρμοδιας έπιτροπῆς. Τῆς συγγραφῆς ὑποχρεώσεων και λοιπῶν όρων δύναται να λάβωσι γνώσιν οἱ ένδιαφερόμενοι παρά τῷ οἰκείῳ Ἰποκαταστήματι τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς. Ὁ Πρόεδρος † Ὁ *Υδρας και Σπετσῶν Προκόπιος.

Τύποις «Φοίνικος» οδός Σταδίου 44, Ἀθήναι